

HISTORIAN MUSEO & TURUN MUSIIKKITALO TILAOHJELMIEN SYNERGIA

VÄLIESITYS 25.2.2019

HYBRIDI-AJATTELU KULTTUURIPROJEKTEISSA

*”Kulttuuriprojektihybrideille on luonteenomaista tietoinen fuusio urbaanin kaupunkimuutoksen ja uuden tiedon keskuksien, kulttuuristen instituutioiden ja kokemusympäristöjen kesken. Samalla tavalla performatiivisia urbaaneja ympäristöjä on luonnehdittu näyttämöiksi esiintymiselle, oppimiselle ja kokemuksille.--
Ensimmäiseksi performatiivisuus voi esiintyä interaktiivisina rakennuksina tai ohjelmina, joiden kanssa ihmiset voivat keskustella tai jonka ihmiset voivat käynnistää. Toiseksi, performatiivisuus voidaan ymmärtää myös tapahtumina, urheiluna ja leikkinä. Kolmanneksi performatiivisuus voidaan myös liittää kaupunkien kulttuuriin tapahtumiin.--
On väitetty, että hybridiprojektien voima on oppimisen ja leikin, julkisen ja yksityisen sekä taiteellisen laadun ja populaarisen toiminnan tietoisessa yhdistämisessä.”*

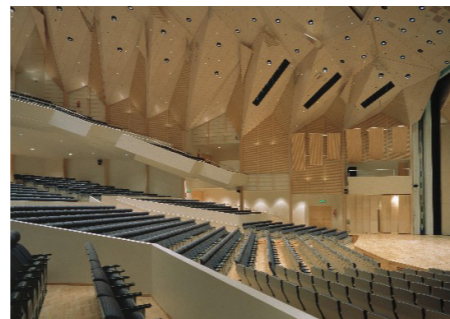
(Vapaa käännös ja tiivistys, Lähde: ”Designing the Experience City - The role of Hybrid Cultural Projects”, G. Marling, O.B.Jensen & H. Kiib, 2008)

Hybridihankkeet ovat usein hyvin näkyviä sekä keskeisiä muutoksia kaupunkien tarjonnassa, joihin pyritään saamaan keskenään monin tavoin kommunikoivia toimintoja. Lisäksi niillä pyritään luomaan uudenlaisia toimintaympäristöjä ja tiloja, jotka ideaalisesti koskettavat kaikkia erilaisia sosiaalisia ryhmiä, eivät ainoastaan yhtä.

Kampusalue Alsion, Sönderborg, Tanska:
Yliopisto, tutkimuspuisto, konserttisali

Tamperetalo, Tampere:
Konferenssikeskus, konserttitalo, teatteri, Muumi-teatteri

Kulttuurikeskus Hanns Seidel Platz, München, Saksa (valmistelussa):
Toimistoja, kansalaistori, konserttitalo...

SYNERGIATALOLLE SOPIVAT JA SOPIMATTOMAT TONTIT

ALUN PERIN ESITETTY VAIN HISTORIAN MUSEOLLE

HISTORIAN MUSEON JA KONSERTTITALON TILAOHJELMIEN SYNERGIA

HISTORIAN MUSEON TILAOHJELMA				MUSIIKKITALON TILAOHJELMAN SAMANKALTAISET TILAT	YHDISTETTÄVYYS	MAHDOLLINEN PINTA-ALASÄÄSTÖ
Historian museon tilaohjelma yhteensä 4992 hym2				Musiikkitalon tilaohjelma yhteensä 7924 hym2		Arviolta 773 hym2
NÄYTTELYTILAT						
Päänäyttely - Muuntojoustava avoin tila, asennuslattia, museo-olosuhteet (lämpötila, ilmankosteus, valaistus)						
Päänäyttelytila - Uutta tekniikkaa hyödyntävää elämystilaa	2000	1	2000			
Wc	5	2	10			
Vaihtuvien näyttelyiden tila - Muuntojoustava avoin tila, asennuslattia, museo-olosuhteet (lämpötila, ilmankosteus, valaistus)						
Vaihtuvien näyttelyiden tila - mahdollisuus tapahtumajärjestämiseen	800	1	800			
Wc	5	2	10			
Monitoimi / showroom-tila						
Monitoimi / showroom-tila - avautuu osaksi Kansalaistilaa	80	1	80	Kabinetti 50 m2	Selvitettävä onko yhteiskäyttö mahdollista eri toimijoiden käyttöasteiden puolesta.	50
ASIAKASPALVELU & VUOROVAIKUTUSTILAT						
Agora / Kansalaistila						
Aulatila (Sisältää kahvilan asiakaspaikat)	500	1	500	Musiikkitalon aula- ja lämpiötilat 2400 m2	Musiikkitalon aula- ja lämpiötilat on suunniteltu 2400 m2:n kokoisiksi ja eri kerroksiin jaetuiksi. Musiikkitalossa aula kuormittuu kerralla koko kävijämäärällä, joka voi olla maksimissaan 1750 hlöä, jos sekä pääsalissa että monitoimisalissa on tapahtuma samaan aikaan. Museon osalta kävijämäärä jakaantuu eri ajankohtiin. Todennäköisesti musiikkitalon aulakapasiteetti riittäisi myös yhdistetyssä rakennuksessa molemmille toimijoille.	500
Kassa-info	20	1	20	Musiikkitalossa myymälä - lipunmyynti - info - kokonaisuudelle varattu 30 m2	Ei mainittavia synergiaetuja tilankäytön puolesta. Oheismyynti vaatii kummallekin toimijalle oman pinta-alansa ja varastonsa.	

HISTORIAN MUSEON JA KONSERTTITALON TILAOHJELMIEN SYNERGIA

HISTORIAN MUSEON TILAOHJELMA					MUSIIKKITALON TILAOHJELMAN SAMANKALTAISET TILAT	YHDISTETTÄVYYS	MAHDOLLINEN PINTA-ALA-SÄÄSTÖ
Museokauppa	50	1	50		Kts. Edellä.		
Luokkaretki/evästäila, tapahtumatila - Erillinen suljettava tila, joka voidaan avata osaksi Agoraa/Kansalaistilaa	100	1	100				
Vaatesäilytys - Vartioimaton vaateripustus 600 hengelle, säilytyslokerikkoja	50	1	50		Musiikkitalossa vaatesäilytys 150 m2	Museossa vaatesäilytys vartioimaton ja perustuu lukittaviin lokeroihin, musiikkisaleissa vaatesäilytys perinteisesti vartioitu ja avonaulakoissa. Mahdollinen tilansäästö marginaalista.	
Wc, naiset	30	1	30		Musiikkitalossa aulan wc-tilat naisille 80 m2	Musiikkitalossa yleisön wc-tilat mitoitettu suurelle yhtäaikaiselle kuormitukselle ennen ja jälkeen näyttösten sekä tapahtumien väliajoilla. Yhdistäminen mahdollista yhteisessä aulassa sijaitsevien wc-tilojen osalta. Sekä museossa että musiikkitalossa osa yleisön wc-tiloista sijaitsee muualla kuin sisääntuloaulassa, joten täysimääräinen yhdistäminen ei ole mahdollista.	15
Wc, miehet	20	1	20		Musiikkitalossa aulan wc-tilat	Kts. Yllä	10
Wc, inva	5	2	10		Musiikkitalossa LE-wc-tiloja 20 m2	Kts. Yllä	
Kahvila-ravintola - 120 asiakaspaikkaa, yhtyy saumattomasti osaksi Agoraa/Kansalaistilaa, lisäksi mahdollinen ulkoterassi					Musiikkitaloon suunniteltu ulosvuokrattava 140 asiakaspaikan ravintola tukitiloineen, yht. 406 m2.	Ravintolatoiminnot olisivat todennäköisesti yhdistettävissä täysimääräisinä.	
Keittiö	80	1	80			Kts. Yllä	80
Palvelutiski	20	1	20			Kts. Yllä	20
Ravintolan kylmävarastointi	9	1	9			Kts. Yllä	9
Ravintolan muu varastointi	25	1	25			Kts. Yllä	25
Siivouskomero	4	1	4			Kts. Yllä	4
Ulkoterassi, 200 m2					Ravintolan terassi, tilaohjelman ulkopuolista alaa.	Kts. Yllä	
Tekijätila, työpaja					Ei ole		
30 hlö työskentelytila, avautuu Agoraan/Kansalaistilaan	100	1	100				
Varasto	10	1	10				

HISTORIAN MUSEON JA KONSERTTITALON TILAOHJELMIEN SYNERGIA

HISTORIAN MUSEON TILAOHJELMA				MUSIIKKITALON TILAOHJELMAN SAMANKALTAISET TILAT	YHDISTETTÄVYYS	MAHDOLLINEN PINTA-ALA- SÄÄSTÖ
Auditorio / esitystila - 100 hlöä, muuntojoustava tila (istumakatsomo, mutta tarvittaessa myös pöytäryhmiä)						
Auditorio / esitystila	230	1	230	Monitoimitila 360 m2	Musiikkitalon monitoimitila (360 m2) suunnitellaan kamarimusiikkisalin akustiikan ehdoilla ja on mahdollisesti käytössä myös orkesterin harjoitustilana - eroaa vaatimuksiltaan museon auditorion vaatimuksista eikä yhdistämistä voida suositella.	
Kalustevarasto	15	1	15	Varasto 25 m2		
Tekninen tila	5	1	5	Monitoimisalilla teknisiä tiloja 44 m2		
Yhteistyötoimijoiden tilat				Ei ole.		
Pienputiikit (sis. Varastot)	120	1	120			
Muut yhteistyötoimijat (luovan alan ammattilaisten työskentelytiloja)	160	1	160			
WC	3	2	6			
MUUT TILAT						
Toimistotilat						
Avotilatoimisto - 10 työpistettä, lisäksi erillisiä hiljentymis/puhelutiloja	85	1	85	Musiikkitalossa hallintohenkilökunnalle 12 hlön avotilatoimisto, 75 m2	Tilasäästöä tuskin löydettävissä merkittävässä määrin.	
Kokoustila	18	1	18	Kokoustila 20 m2	Yhdistäminen mahdollista jos käyttöasteet sen sallivat	20
Tarvikevarasto	4	1	4			
Sosiaalitilat						
Pukuhuone, N (10 hlöä)	15	1	15	Aulahlökkunnan pukutilat, naiset 15 m2	Tilasäästöä todennäköisesti ei löydettävissä, eri toimijoiden henkilökunta kuitenkin osin paikalla samaan aikaan.	
Pukuhuone, M (10 hlöä)	15	1	15	Aulahlökkunnan pukutilat, miehet 15 m2	Kts. Yllä.	
Pesuhuone, N	5	1	5			
Pesuhuone, M	5	1	5			

HISTORIAN MUSEON JA KONSERTTITALON TILAOHJELMIEN SYNERGIA

HISTORIAN MUSEON TILAOHJELMA					MUSIIKKITALON TILAOHJELMAN SAMANKALTAISET TILAT	YHDISTETTÄVYYS	MAHDOLLINEN PINTA-ALASÄÄSTÖ
Wc	3	3	9				
Ruokailu- /taukotila	40	1	40				
Näyttelyiden tukitilat							
Pakkaustila, konservointi	35	1	35				
Välivarastointitila (rakennus, pakkausmateriaalit)	100	1	100				
Lastauslaituri/tila	40	1	40	Musiikkitalon lastausalue 150 m2.	Yhdistäminen mahdollista.	40	
AV/näyttelytekniikkavarasto	30	1	30				
Valokuvaushuone	15	1	15				
Varasto- ja tukitilat						Yhdistämisellä ei saataisi aikaan merkittävää tilasäästöä.	
Museokaupan varasto	15	1	15	Myymlän ja lipunmyynnin varasto 4 m2.			
Siivouskeskus	14	1	14	Siivouskeskus 20 m2.			
Siivouskomerot	4	3	12	Useampia, yht. 8 m2,			
Jätteiden lajittelu, roska-astiat	25	1	25	Useampia, yht. 40 m2.			
Kalustevarasto	30	1	30				
Turva/kameravalvomo	16	1	16				
Kiinteistö- ja tekniset tilat							
Osastoiva ja jakava liikenne		n/a	n/a	Takun määritt. mukaan			
Tekniset tilat (sis. IV-konehuoneet), väestösuojavarautuminen		n/a	n/a	Takun määritt. mukaan			
YHTEENSÄ			4992			773	

HISTORIAN MUSEON JA KONSERTTITALON AIKATAULUSYNERGIA

HISTORIAN MUSEO

- valmistuu vaiheittain
- koko rakennuksen arvioitu valmistumisaika 2028, avautuu 2029
- monipuolisia tapahtumia aamusta iltaan

TURUN MUSIIKKITALO

- akuutti tarve ollut jo pitkään
- mahdollinen valmistumisaikataulu esim. 2025 riippuen mm. kaavoitusprosessin kestosta
- pääosin konsertit sijoittuvat iltaan, mutta myös päivätoimintaa, taiteilijatapaamisia ja junioritapahtumia

- Aikataulujen välillä 4-5 vuotta
- TFO:n orkesterin sijoittaminen moneksi vuoksi väistötiloihin ei suotavaa (kallista ja haastavaa)
- Valmiin Musiikkitalon vieressä toimivan työmaan haitat Historian Museon avautumiseen asti
- Historian museon tapahtumia ei saa sijoittaa konsertin alkamisajalle tai loppumisajalle ruuhkautumisen estämiseksi

HISTORIAN MUSEON JA KONSERTTITALON AINEETON SYNERGIA

Henkilökunta

- yhteinen hallinto, myynti ja markkinointi
- osittain yhteiset toimijat esim. myymälä, info, vahtimestarit, narikka
- laajempi työyhteisö
- mahdollisuus oppia ja inspiroitua toisten osaamisalueesta

Asiakas

- mahdollisuus tutustua monipuoliseen kulttuuritarjontaan, myös sellaiseen johon ensisijaisesti ei hakeutuisi
- elävä aulatila ja kaupunkikulttuurin kokemuksellisuus

Branding

- Hybridirakennuksen vahventava vaikutus Turun brändiin
- ulkopuolista markkinointia ja näkyvyyttä

YHTEENVETO

Tutustuimme Turun Historian museon ja Turun Musiikkitalon tilaohjelmiin, sekä Historian museolle jo ehdotettuihin tonttivalintoihin. Tutkimme näiden kautta mahdollisen hybridirakennuksen tontilta vaatimaa tilamäärää ja toimintoja sekä molempien rakennusten tila- ja aikataulusynergioita sekä aineettomia synergioita.

Historian museolle käydyistä tonteista ainoastaan Ratapihan tontti soveltuu kooltaan ja sijainniltaan hybridirakennukselle. Toiminnallisesti tontti on hyvien kulkuyhteyksien päässä ja logistiikka toteutettavissa hyvin, mutta toiminnallisuuden kannalta huolta aiheuttaa erityisesti junaliikenteestä Musiikkitalolle aiheutuvat häiriöt, esim. tärinä.

Tilaohjelmia tarkastellessa käy ilmi, että Historia museon ja Musiikkitalon tilaohjelmien synergia jää hyötyneliöinä noin 800 neliöön, kun molempien talojen yhteenlasketut hyötyneliöt ovat 13,000 neliötä. Yhteiskäytössä olevat tilat vastaisivat siis noin 6 prosenttia koko hybridirakennuksen pinta-alasta (kun mukaan ei olla laskettu käytäviä, talotekniikan tiloja yms jotka ollaan jätetty tilaohjelmista pois).

Aikataulusynergioista käy ilmi valmistumisaikataulujen kontrastit: uudelle Musiikkitalolle on akuutti tarve, jonka tulisi valmistua mahdollisimman pian. Talo valmistuisi aikaisintaan 2025 riippuen kaavoitusprosessin kestosta, kun taas Historian museo on suunniteltu kokonaisuudessaan valmistuneeksi vuonna 2029. Turun filharmonisen orkesterin siirtäminen väistötiloihin useammaksi vuodeksi ei ole toimiva ratkaisu, vaan kallis ja haasteellinen. Mikäli hybridirakennuksen ns. konserttitalon osuus valmistuisikin ensin, täytyy orkesterin silti toimia usean vuoden ajan työmaan välittömässä läheisyydessä Historian museon aukeamiseen. Toiminnallisestikaan ei nähdä, että museon tapahtumat voisivat olla käynnissä esimerkiksi samaan aikaan, kun konserttiin saavutaan tai konsertista poistutaan ihmismäärien suuruuden vuoksi.

Henkilökunnan ja asiakaskunnan näkökulmasta hybridirakennus tuo mahdollisuuksia aineettomiin synergioihin. Taloa hallinnoisi ja markkinoisi yksi elin, talolla olisi osittain yhteisiä toimijoita ja tätä kautta myös laajempi työympäristö. Asiakkaat voivat hakeutua helposti sellaisen kulttuuritarjonnan äärelle, jonne eivät välttämättä muuten hakeutuisi, ja arkkitehtuurilla voidaan edistää hybridirakennuksen interaktiivisuutta ja kokemuksellisuutta. Markkinoinnin näkökulmasta hybridirakennus tuo enemmän näkyvyyttä ja vahvistaisi Turun brändiä myös ulkopuolisille markkinoijille.

Tällä hetkellä synergiaarakentaminen on kasvava ilmiö niin Euroopassa kuin maailmallakin, kun halutaan tuottaa viihteellisempiä ja kokemuksellisempia ympäristöjä ihmisille. Tutkittuamme edellä mainittuja asioita emme kuitenkaan näe Historian museon ja Musiikkitalon synergian tukevan toistensa toimintoja niin kattavasti, että toimijoita tulisi suosittaa saman katon alle.